Sayın Uzunbay, buyurun efendim.

CHP GRUBU ADINA SEDAT UZUNBAY (İzmir) - Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; 1360 sıra sayısıyla bastırılarak dağıtılan Nükleer Güç Santrallerinin Kurulması ve İşletilmesi ile Enerji Satışına İlişkin Kanun Tasarısı'nın geçici 1'inci maddesi üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, enerjinin de en büyük etken olduğu sürdürülebilir bir gelişmede en önemli konu, ekonomik, sosyal ve çevresel konularda düşünce birliği içinde olabilmektir, ancak, bu, bugüne kadar sağlanamamıştır. Sürdürülebilir bir gelişme, yurttaşlarımızın istenilen düzeyde yaşam standardına kavuşması için gerekli olan ekonomik önlem ve uygulamaların, ekolojik yapı dikkate alınarak insanlığın gelişimi için gerekli olan sosyal görevlerin yerine getirilmesi ve bunların hepsinin bir arada olması hâlinde gerçekleşebilir.

Değerli milletvekilleri, günümüzde enerji üretim ve tüketim süreçlerinin çevre üzerindeki olumsuz etkileri ciddiyetle dikkate alınması gereken boyutlara ulaşmıştır. Bugün yılda 29 milyar ton karbondioksit atmosfere salınmaktadır, bunun 23 milyar tonu fosil yakıtlı yanmadan ve sanayiden kaynaklanmaktadır. Nükleer santrallerden kaynaklanan kullanılmış yakıtların, yani, nükleer atıkların hızla artmasına karşın, atıkların kalıcı depolanmasına ilişkin bir çözüm hâlâ bulunamamıştır. Tehlikenin gerçek boyutunu ortaya koyan Çernobil felaketinden sonra, işletme güvenliğine ilişkin kriterlerin yeniden gözden geçirilmesi zorunluluğu doğmuştur. Küresel ısınmayla iklim değişikliği tehlikesi ve radyolojik riskler hızla büyümüş ve ekolojik sistemde yaratılan bozulma her geçen gün artmıştır. Bu nedenle, sürdürülebilir gelişme için enerji politikalarının belirlenmesinde çevresel faktörler oldukça belirleyici ve etkin hâle gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, çağdaş enerji politikalarında, çevre güvenliğini dikkate alarak, düşük maliyetle enerji arzını ve risk dağılımını sağlayarak, arzın güvenliğini sağlayacak temel hedefler belirlenmektedir. Yine, çağdaş enerji politikalarında, bu hedeflere ulaşmak için gerekli politikalar oluşturulmakta, yerli ve ithal enerji kaynakları ile farklı teknolojilerin uygun karışımının ekonomik, çevresel ve jeopolitik etkenler arasında dengeyi sağlayacak şekilde geliştirilmesi sağlanmaktadır. Yine, çağdaş enerji politikalarında, belirlenen enerji politikalarını destekleyecek vergilendirmeler, teşvikler ve yasal düzenlemelerin gerçekleşmesi sağlanmaktadır.

Değerli milletvekili arkadaşlarım, nükleer enerjinin temiz bir teknoloji olmasından kaynaklanan avantajları vardır, ancak, bu avantajlara rağmen kaza riskinin yüksek olması, radyoaktif atık ve işletme güvenliğine dair sorunların çözülememiş olması, nükleer silahların yaygınlaşmasının önüne geçilememiş olması, nükleer atıklardan on binlerce yılı kapsayan uzun dönemlerde kurtulmanın mümkün olmaması ve etkilerinin tüm dünyayı kapsaması nedenleriyle hassas olarak değerlendirilmesi gereken bir konu hâline gelmiştir.

Değerli arkadaşlarım, hâlen yapımı devam etmekte olan yirmi dokuz adet santralden bir tanesi Finlandiya'dadır. Finlandiya, bu santralde ortaya çıkan büyük maliyet aşımları ve güvenlikle ilgili gecikmelerden dolayı sorunlar yaşamaktadır. Nükleer santral yapan diğer ülkeler, yerli enerji kaynakları olmayan veya bunları değerlendiremeyen az gelişmiş veya gelişmekte olan ülkelerdir.

Değerli arkadaşlar, ülkemiz, elektrik enerjisi tüketimi talebi son yıllarda yaklaşık yüzde 7 civarında büyüme göstermektedir. 2006 yılı sonu itibarıyla 172 teravat saat olarak gerçekleşmesi öngörülen Türkiye toplam elektrik tüketimi, hâlihazırdaki tüketim eğiliminin devam etmesi durumunda 2015 yılında 300 teravat saat düzeyine ulaşacaktır. Ülkemiz, hidrolik rüzgâr, güneş ve jeotermal kaynaklar gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının yanında kömür açısından elektrik üretimine ve dolayısıyla, ülkemiz ekonomisine kazandırılmayı bekleyen zengin yerli kaynaklara sahiptir.

Değerli arkadaşlarım, nükleer enerji risklerinden korunmak, ülkemizdeki kaynakları verimli kullanmak suretiyle ancak mümkün olabilir. 1979'da Amerika Birleşik Devletleri'nde, 1986'da ise Çernobil'deki nükleer santralde meydana gelen reaktör kazası sonrasında çok ciddi sorunlar yaşanmıştır.